

1534.

De dalac

Tu, dalac
Din lac,
Tu, dalac
Din mare,
Tu, dalac
Din vânt,
Tu, dalac
Din iarbă,
Tu, dalac
Din pământ,
Tu, dalac
Din mâncare,
Dalac din izbitură,
Dalac cu umflătură,
Dalac cu-implinură!
Tu, dalace, ieși
Di la Trăilă din cap,
Ieși din gât,
Ieși din carnea lui,
Ieși din piept,
Ieși din spate,

Vremea

Vreme rea. În Oarța de sus se zice că “dacă *negura se ridică* pe Măgură, plouă; sau când, ziua, *cocoșu trâmbițează prelung* și de multe ori”.

Tot vreme rea se face “când *te visezi cu morți*”, ori “*ți-i somn ziua*”, ori când “*te dor mătricile sau tăieturile*”, ori când “*se lasă fumu jos*”.

Colecția PETRICĂ SCĂUNAȘU, Oarța de Sus.

Direcția din care *tună prima dată* ne arată de unde vor veni ploile în timpul anului.

Când tună prima dată, este bine să lovești capul cu o bucată de metal și să zici:

Ler, ler,
Capu meu de fier
Și a tău de oțel.

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău, 2002.

Semne ale vremii primăvară

Când se departă umătu de pe lângă pomi, îi semn că s-a muié vremea, că se apropie primăvara. Umătu începe a se duce de pe mlaștini, de pe lângă belți și văi. Pân dosuri, pe văi adânci, pân locuri umbrite, rămâne încă multă vreme.

Când negresc pădurile i semn de timp moale. A ploua și s-a duce umătu.

În Cetățele, când se aude râul Cavnice de departe, de la Plopiș, i semn că se moaie vremea. Tot așa când se aud clopotele din Făurești, ori suflă vântu din sus.

Când cârțița scoate moșânoaie pân umăt - semn de muietură.

În Dănești, când se aud clopotele din Cetățele, semn de vreme moale, ploaie. Dacă se aud cele din Șindrești, i semn de ninsoare. Vântu din jos ninsoare aduce și întârzie primăvara.

Pe Piuă, în Șișești, când se aud clopotele din toate lăturile - din Negreia, Dănești, Cetățele, Bontăieni, Rus, Șindrești - i semn de muiere a vremii.

Când se aude voroava de departe, se moaie vremea.

Și dacă-i frig și ger mare în Făurar, de vezi grauri și-i auzi cântând dimineața când răsare soarele, i semn că primăvara-i aproape. Graurii vin pe la jumătatea lui februarie, îmblă în stoluri mici, până la 10-15, și stau pe vârfulurile copacilor înalți și cântă bătând din aripi.

De a fos umăt mare iarna și pământu n-o înghețat, în primăvară pământu-i bătut (bătătorit) și se ară rău. Trebe două-tri înghețuri ca să se puhăbdească pământu. Atunci se ară bine, se grapă bine brazdele, rămân ca și stratul din grădină.

Colecția ALEXA GAVRIL BĂLE, Cetățele, 2002.

Folt (petec) pe folt
Indré in ié n-o fost

(Varza)